യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്.പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗം 104✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അ+ത്ര തേ ശൃണു വ+ക്ഷ്യാമി വൃ+ത്താ+ന്ത-മിമ-മു+ത്തമമ് .
ജാഗതീ-ഹേ+ന്ദ്ര-ജാല+ ശ്രീശ്-ചി+ത്താ-യ+ത്താ യഥാ+ സ്ഥിതാ .. 1

അ+സ്ത്യ+സ്മി+ന്വസുധാ-പീഠേ നാനാ-വന-സമാകുലഃ .
ഉത്തരാ-പാ+ണ്ഡവോ നാമ+ സ്ഫീതോ ജനപദോ മഹാൻ .. 2

നീര+ന്ധ്ര-ഘന-ഗമ്/ഭീര-വന-വി+ശ്രാ+ന്ത-താപസഃ .
വി+ദ്യാ-ധരീ-കൃത-ലതാ-/ദോലോ-പവന-പ+ത്തനഃ .. 3

വാതോ+ദ്ധൂതാ+ഞ്ജ-കി+ഞ്ജൽക-പു+ഞ്ജ-പി+ഞ്ജര-പർവതഃ .
ലസത്/കുസുമ-സംഭാര-വന-മാലാ-വതം-സകഃ .. 4

കര+ഞ്ജ-മ+ഞ്ജരീ-കു+ഞ്ജ-ഗു+ച്ഛ-പ+ര്യ+ന്ത-ജങ്ഗലഃ .
ഖർജൂ-രാ+ന്ത-രിത+ഗ്രാമോ/ ഘും(ങ്)ഘു-മ+ധ്വനി-താമ്/ബരഃ .. 5

ഏകപിങ്ഗ-ശിലാ(ശ്)ശ്രേണീ-ശാലി-കേദാര-പിങ്ഗലഃ .
നീല-കണ്ഠാ-രവോ+ദ്ദാമ-വന-ജങ്ഗല-മ+ണ്ഡിതഃ .. 6

സാര-സാരവ-സം/രമ്ഭ-രണത്/കനക-കാനനഃ .
തമാല-പാടലീ-നീല-ഗിരി+ഗ്രാമക-കു+ണ്ഡലഃ .. 7

വിചി+ത്ര-വിഹഗ+വ്യൂഹ-വിരാവ-കൃത-കാകലിഃ .
നദീ-പരിസരോൻ-നി+ദ്ര-പാരി-ഭ+ദ്ര+ദ്രുമാ-രുണഃ .. 8

ഗായത്/കലമ-കേദാര-ദാരികാ-ഹൃതമ+ന്മഥഃ .
പുഷ്പ-ഫല-ചല+ദ്വാത+വ്യാധൂത-കുസുമാമ്/ബുദഃ .. 9

ദരീ-ഗൃഹ-വിനിഷ്+ക്രാ+ന്ത-സി+ദ്ധ-ചാരണ-ബ+ന്ദികമ് .
സ്വർഗാ-ദിവ സമാനീയ ലാവ+ണ്യ-മഭി-നിർമിതഃ .. 10

ഗായത്/കി+ന്നര-ഗ+ന്ധർവ-കദലീ-ഖ+ണ്ഡ-മ+ണ്ഡപഃ .
മ+ന്ദാ-നില-രവോദ്/ഭൂതഃ(ഫ്) പുഷ്പോ-പവന-പാ+ണ്ഡുരഃ .. 11

ത+ത്രാസ്തി ലവണോ നാമ രാജാ പരമ-ധാർമികഃ .
ഹരി+ശ്ച+ന്ദ്രകുലോദ്/ഭൂതോ ഭൂമാ-വിവ ദിവാ-കരഃ .. 12

യ+ദ്യശഃ(ഖ്)കുസുമോ+ത്തംസ-പാ+ണ്ഡുര+സ്ക+ന്ധ-മ+ണ്ഡലാഃ .
ത+ത്ര ശൈലാ വിരാ-ജ+ന്തേ ഹാരാഃ(ഫ്) പ്രോ+ദ്ധൂലിതാ ഇവ .. 13

കൃപാണ-ശകലോത്/കൃ+ത്ത-നിഃ(ശ്)ശേഷാ-രാതി-മണ്ഡലഃ .
അരാതി-ലോകഃ(ഫ്) പ്രാപ്നോതി/ യദനു+സ്മരണാജ്-ജ്വരമ് .. 14

യ+സ്യോ-ദാര-സമാ-രമ്ഭ-മാ+ര്യ-ലോകാനു-പാലനമ് .
ചരിതം/ സംസ്-മരി+ഷ്യന്തി ഹരേ-രിവ ചിരം(ഞ്) ജനാഃ .. 15

യ+സ്യാപ്-സരോമി-ര+ദ്രീ+ന്ദ്ര-മൂർധ+(സു-അ)മര/സദ്മസു .
വികാസി-പുല-കോ+ല്ലാസം(ങ്) ഗീയ+ന്തേ ഗുണ-ഗീതയഃ .. 16

യ+സ്യ+ സ്വഃ(സ്)സു+ന്ദരീ-ഗീതാ ലോക-പാല-ചിര+ശ്രുതാഃ .
വിരി+ഞ്ചി-ഹംസൈർ/ധ്വ+ന്യന്തേ+ സ്വ+ഭ്യാ-സാദ്/ഗുണ-ഗീതയഃ .. 17

സ്വപ്നേ+ഷ്വപി ന സാമാ+ന്യാ യ+സ്യോ-ദാര-ചമത്-കൃതിഃ .
രാമ ദൃഷ്ടാ+ ശ്രുതാ വാപി/ ദൈ+ന്യ-ദോഷ-മയീ+ ക്രിയാ .. 18

ജി+ഹ്മതാം(യ്) യോന ജാനാതി ന-ദൃഷ്ടാ യേന/ ധൃഷ്ണുതാ .
ഉദാരതാ യേന ധൃതാ+ ബ്ര+ഹ്മണേ-വാ+ക്ഷ-മാലികാ .. 19

ദിനാഷ്ട-ഭാഗ-മാകാശ-മാഗതേ ദിവസാ-ധിപേ .
സ കദാചിത്.സഭാ+സ്ഥാനേ സിംഹാ-സന-ഗതോ⌠ഭവത് .. 20

സുഖോപ-വിഷ്ടേ- ത+ത്രാസ്മി+ന്നാജ-നീ+ന്ദാ-വിവാമ്/ബരേ .
പ്രവി-ശ+ന്തീഷു സാമ+ന്ത-
സേനാ-സു ച സസംഭ്രമമ് .. 21

ഗായന്തീ+ഷ്വഥ കാ+ന്താസു സൂപ-വിഷ്ടേഷു രാജസു .
മനോ ഹരതി സാ+ഹ്ലാദേ വീണാ-വംശ-കലാരവേ .. 22

ചാരു-ചാമര-ഹസ്താസു സവിലാ-സാസു രാജനി .
ദേവാ-സുര-ഗുരു+പ്ര+ഖ്യേ വി+ശ്രാ+ന്തേ മ+ന്ത്രി-മണ്ഡലേ .. 23

പ്രസ്തു-തേഷു+ പ്രവിഷ്-ടേഷു രാജ-കാ+ര്യേഷു മ+ന്ത്രിഭിഃ .
പ്രോ+ക്തതാസു ദേശ-വാർ/താസു നിപുണൈ+ശ്ചാരു-മ+ന്ത്രിഭിഃ .. 24

ഇതി+ഹ്യ-സമയേ പു+ണ്യേ വാ+ച്യ-മാനേ ച പു+സ്തകേ .
പഠത്.സുച+ സ്തുതീഃ(ഫ്) പു+ണ്യാഃ(ഫ്)
പുരഃ(ഫ്) പ്ര+ഹ്വേഷു വ+ന്ദിഷു .. 25

സഭാം(വ്) വിവേശ സാടോപഃ(ഖ്) ക+ശ്ചി+ത്താ-മൈ+ന്ദ്ര-ജാലികഃ .
വർഷേണാ-ഹിത-സം/രമ്ഭോ/ വസുധാ-മിവ വാരിദഃ .. 26

സന-നാമ മഹീ-പാലം ശിഖരോ-ദാര-ക+ന്ധരമ് .
പാദോ-പാ+ന്ത-ഗതഃ(ഖ്) കാ+ന്തം/ ശൈലം/ ഫല-തരു+ര്യഥാ .. 27

സ+ച്ഛായ+സ്യോ+ന്നതാം/സ+സ്യ ഫലിനഃ(ഫ്) പുഷ്പ-ഭാസിനഃ .
സ വിവേശ പുരോ രാജ്ഞസ്-തരോ-രഗ്രേ കപി+ര്യഥാ .. 28

ചപലോ ലമ്പടോ്ഠർ/ഥാനാ/മാമോദ-സുഖ-മാരുതമ് .
ഉവാചോത്.ക+ന്ധരം ഭൂപം/ സപദ്മ-മിവ ഷട്പദഃ .. 29

വിലോകയ വിഭോ താവ-ദേകാ-മിഹ ഖരോലി-കാമ് .
പീഠ+സ്ഥ ഏവ സാ+ശ്ച+ര്യാം(വ്) വ്യോമ്നി ചന്ദ്ര ഇവാ-വനിമ് .. 30

ഇ+ത്യു+ക്ത്വാ പി+ച്ഛികാ തേന+ ഭ്രാമിതാ+ ഭ്രമ-ദായിനീ .
നാനാ-വിരചനാ-ബീജം/ മായേവ പരമാ+ത്മനഃ .. 31

താം(ൻ) ദദർശ മഹീ-പാലസ്-തേജോ-രേണു-വിരാജിതാമ് .
ശ+ക്രഃ(സ്) സുര-വിമാന+സ്ഥഃ(സ്)സ്വ-കാർ/മുക-ലതാ-മിവ .. 32

സഭാം/ സൈ+ന്ധവ-സാമ+ന്തോ വിവേ-ശാസ്മിൻ+ക്ഷണേ തദാ .
താരാ-പരി-കരാ-പൂർണാം(വ്) വ്യോമ-വീഥീ-മിവാമ്/ബുദഃ .. 33

തം(ഞ്) ചൈവാ-നുജ-ഗാമാ+ശ്വഃ(സ്) സൗമ്യഃ(ഫ്) പരമ-വേഗവാൻ .
ദേവ-ലോകോ+ന്മുഖം(ൻ) തുഷ്ടം ശ+ക്ര-മു+ച്ചൈഃ(ശ്)+ശ്രവാ ഇവ .. 34

സത-മ+ശ്വ-മുപാദായ പാർഥിവം/ സമു-വാച ഹ .
സോ+ച്ചൈഃ(ശ്) ശ്രവാ ഇവ+ ക്ഷീര/സാഗരോ മരുതാം/ പതിമ് .. 35

ഇദ-മു+ച്ചൈഃ(ശ്) ശ്രവഃ(ഫ്)പ്ര+ഖ്യം/ ഹയ-ര+ത്നം മഹീപതേ .
ജവോഡു-യന-ശീലേന മൂർതി-മാനിവ മാരുതഃ .. 36

അ+ശ്വോ്ഠ്യ-മസ്മത്/പ്രഭുണാ+ പ്രഭോ/ സംപ്ര-ഹിത+സ്ത്വയി .
രാജതേ ഹി പദാർഥ+ശ്രീർ/മഹതാ-മർപണാ+ച്ഛുഭാ .. 37

ഇ+ത്യു+ക്ത-വതി തസ്മിംസ്തു+ പ്ര+ത്യുവാ-ചൈ+ന്ദ്ര-ജാലികഃ .
ജല-ദസ്ത-നിതേ ശാ+ന്തേ ചാത-കോ്ഠ്മ്ബു-ധരം(യ്) യഥാ .. 38

സദ+ശ്വ-മേന-മാരു+ഹ്യ ഭുവനം വിഹര+ പ്രഭോ .
സ്വ+പ്ര-താപാ-ഹിതാ-ന+ല്പ/ശോഭാ-മുർവീം/ രവി+ര്യഥാ .. 39

അ+ശ്വ-മാലോ-കയാ-മാസ തേനോ+ക്ത ഇതി പാർഥിവഃ .
നിർ/ഘാതസ്-തനിതം/ മേഘം/ മയൂര/ ഇവ സൂത്-കരഃ .. 40

അഥാനി-മേഷയാ ദൃ+ഷ്ട്യാ രാജാ ചി+ത്രോ-പമാ-കൃതിഃ .
ബഭൂവാ-ലോകയ+ന്ന+ശ്വം(ൽ) ലിപി-കർമാർ/പിതോ-പമഃ .. 41

ക്ഷണ-മാലോക്യ പീഠ+സ്ഥസ്-ത+സ്ഥൗ സംസ്ഥഗി-തേ+ക്ഷണഃ .
ദൃ+ഷ്ട്യാ∫∫+ക്ഷുബ്ധഃ(സ്) സമു+ദ്രോ∫+ദ്രി/
മീനകൈഃ(ഖ്) കരവോ യഥാ ..42

ത+സ്ഥൗ മുഹൂർത-യു+ഗ്മം സ+ ധ്യാനാ-സ+ക്ത ഇവാ+ത്മനി .
വീത-രാഗോ മുനിഃ(ഹി) ക്ഷുബ്ധഃ(ഫ്) പരാന+ന്ദ ഇവ+ സ്ഥിതഃ .. 43

ബോധിതഃ(ഖ്) കേന-ചി+ന്നാസൗ/ സ്വ+പ്ര-താപ-ജിതോർ/ജിതഃ .
ധിയാ കാമ+പ്യയം ഭൂയ+ശ്ചി+ന്താം(ഞ്) ചി+ന്ത-യതീ-തി ച .. 44

*ബഭൂവുഃ(ഖ്) കേവലം(ൻ) തത്ര/ നിഃ(സ്) സ്പ+ന്ദ-സിത-ചാമരാഃ .
ചാമ-രി+ണ്യോ ഹി ശർവ+ര്യഃ(സ്) സ്തമ്ഭി/തേ+ന്ദു-കരാ ഇവ .. 45

വിരേജുർ/വിസ്മയാ/പൂർണാ നിഃ(സ്)സ്പ+ന്ദാസ്തേ സഭാ-സദഃ .
നിഃ(സ്)സ്പ+ന്ദ-കിഞ്ജൽക-ദലാഃ(ഫ്) പദ്മാഃ(ഫ്) പ+ങ്ക-കൃതാ ഇവ .. 46

പ്രശ-ശാമ സഭാ+സ്ഥാനേ ജന-കോലാ-ഹലഃ(ശ്) ശനൈഃ .
പ്രശാ+ന്ത+പ്രാവൃഷി+ വ്യോമ+/ന്യാമ്/ഭോദ-മിവ ഗർജിതമ് .. 47

സംദേഹ-സാഗരേ മ+ഗ്നാ ജ+ഗ്മു+ശ്ചി+ന്താം/ സുമ+ന്ത്രിണഃ .
വിഷീദതി ഗദാ-പാണാ-വസു-രാജാ-വിവാ-മരാഃ .. 48

വിതത-വിസ്മിത-ജി+ഹ്മി-തയാ തയാ
ജനതയാ ഭയ-മോഹ-വിഷ+ണ്ണയാ .
സ്തിമിത-ച+ക്ഷുഷി ഭൂമി-പതൗ+ സ്ഥിതേ
മുകുലിതാജ്-ജവന+സ്യ ധൃതാ+ ദ്യുതിഃ .. 49

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ ഉത്-
പത്തി+പ്രകരണേ ഇ+ന്ദ്ര-ജാലോ-പാ+ഖ്യാനേ/
നൃപ+വ്യാമോഹോ നാമ ചതു-രുത്തര-ശത-തമഃ(സ്) സർഗഃ .. 104 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
4.10.2023/